

Temeljem odredbi članka 15. točke 3. i članka 8. stavka 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga («Narodne novine» br. 140/05), članka 255. stavka 1., članka 553. stavka 4. i članka 258. Zakona o tržištu kapitala («Narodne novine» broj 88/08, 146/08, 74/09), u predmetu kontinuiranog nadzora u svezi naplate odregistracije financijskih instrumenata nad investicijskim društvom ANTEA BROKERI d.o.o. Zagreb, Derenčinova 1, Uprava Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, na sjednici održanoj dana 14. siječnja 2010. godine, donijela je

R J E Š E N J E

- I.** Investicijskom društvu ANTEA BROKERI d.o.o. Zagreb, Derenčinova 1, nalaže se da u roku od 15 dana od dana zaprimanja ovog rješenja izvrši sljedeće mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti:
 - dostaviti svim malim ulagateljima, s kojima je investicijsko društvo sklopilo Ugovore o pružanju usluge prije 01. studenoga 2008. godine, na trajnom mediju podatak o uvođenju naknade za odregistraciju vrijednosnih papira u iznosu od 100,00 kn po vrijednosnom papiru neovisno o količini,
 - omogućiti malim ulagateljima, koji ne prihvate uvođenje naknade za odregistraciju vrijednosnih papira, pravo na raskid Ugovora o pružanju usluge bez naknade.
- II.** Investicijskom društvu iz točke I. izreke ovog rješenja nalaže se da u roku od 30 dana od dana zaprimanja ovog rješenja Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga podnese izvještaj o poduzetim mjerama te da istome priloži dokumentaciju i druge dokaze iz kojih je vidljivo da su utvrđene nezakonitosti otklonjene.
- III.** Ovo rješenje objavit će se u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: Agencija) je provela postupak kontinuiranog nadzora nad investicijskim društvom ANTEA BROKERI d.o.o. Zagreb, Derenčinova 1 (dalje: Društvo), u svezi naplate odregistracije financijskih instrumenata, sukladno odredbi članka 15. točka 2. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga i članaka 541. i 542. stavak 1. točka 2. Zakona o tržištu kapitala («Narodne novine» broj 88/08, 146/08, 74/09, dalje: ZTK). Dana 10. prosinca 2009. godine sastavljen je Zapisnik o obavljenom nadzoru koji je dostavljen Društvu dana 11. prosinca 2009. godine.

II) Agencija je u postupku nadzora utvrdila da Društvo, protivno odredbama članka 13. i članka 16. tada važećeg Pravilnika o razvrstavanju klijenata («Narodne novine» broj 84/07, dalje: Pravilnik), nije malim klijentima pravovremeno, prije početka obavljanja poslova, na trajnom mediju pružilo podatke o svim naknadama i povezanim troškovima.

Naime, uvidom u predmet Klasa: 052-02/09-01/36, Agencija je utvrdila da je Društvo dana 01. studenog 2008. godine donijelo Odluku o uvođenju naknade za odregistraciju vrijednosnih papira (dalje: Odluka) kojom se uvodi naknada za odregistraciju vrijednosnih papira u iznosu od 100,00 kn po vrijednosnom papiru. Istoga dana Društvo je donijelo novi Cjenik usluga, koji je stupio na snagu danom donošenja, a isti sadrži odredbu da se odregistracija vrijednosnih papira naplaćuje 100,00 kn po vrijednosnom papiru neovisno o količini.

Društvo je, na zahtjev Agencije, dostavilo sve račune koje je ispostavilo za odregistraciju vrijednosnih papira i Ugovore o pružanju usluge za male klijente kojima su navedeni računi ispostavljeni. Uvidom u iste utvrđeno je da je Društvo u razdoblju od 23. veljače do 20. listopada 2009. godine ispostavilo ukupno 18 računa za odregistraciju vrijednosnih papira, dok je uvidom u ugovore koje su klijenti kojima su navedeni računi ispostavljeni sklopili s Društvom, utvrđeno da je samo jedan ugovor sklopljen nakon donošenja Odluke i novog cjenika od 01. studenog 2008. godine, dok je 17 ugovora sklopljeno prije tog datuma. Također je utvrđeno da je temeljem isporučenih računa odregistraciju vrijednosnih papira platilo 7 klijenata.

Uvidom u Opće uvjete Ugovora o Nalogu za trgovanje vrijednosnim papirima koje je Društvo donijelo i primjenjivalo od 16. lipnja 2007. godine, te koji su se primjenjivali do donošenja novih Općih uvjeta Ugovora o nalogu za trgovanje financijskim instrumentima od 17. lipnja 2009. godine, utvrđeno je da isti ne sadrže klauzulu o naplati odregistracije financijskih instrumenata.

Uvidom u cjenik usluga Društva koji je stupio na snagu 01. siječnja 2007. godine, te je vrijedio do donošenja novog cjenika od 01. studenog 2008. godine, utvrđeno je da u cjeniku nije navedena usluga naplate odregistracije financijskih instrumenata.

Agencija je dopisom od 16. listopada 2009. godine od Društva zatražila očitovanje jesu li nakon donošenja Odluke svi klijenti obaviješteni o navedenoj odluci i na koji način. Društvo se u podnesku od dana 20. listopada 2009. godine očitovalo da su obavijesti klijentima o Odluci učinjene putem Interneta, usmeno prilikom svakog prvog kontakta sa pojedinim klijentima nakon donošenja Odluke, a nekim klijentima i pismeno.

Agencija je dopisom od 03. studenog 2009. godine od Društva zatražila sve pismene suglasnosti klijenata za naplatu odregistracije vrijednosnih papira, na što je Društvo dana 11. studenoga 2009. godine dostavilo isporučene fakture za 7 (sedam) klijenta navodeći da iste predstavljaju pismene suglasnosti klijenata.

III) Sukladno odredbama članka 13. stavak 1. Pravilnika, koji je bio na snazi u vrijeme donošenja Odluke, ovlašteno društvo je dužno pravovremeno, prije nego što s malim ulagateljem sklopi ugovor o obavljanju poslova s vrijednosnim papirima, pružiti mu slijedeće podatke:

1. uvjete takvog ugovora,
2. podatke sukladno odredbama članka 12. Pravilnika u vezi navedenog ugovora ili predmetnih poslova s vrijednosnim papirima.

U stavku 2. istog članka određeno je da je ovlašteno društvo dužno pravovremeno, prije početka obavljanja poslova, pružiti malom ulagatelju podatke o financijskim instrumentima i podatke o naknadama i povezanim troškovima, sukladno člancima 15. i 16. Pravilnika te podatke o držanju sredstava klijenta. U stavku 3. istog članka određeno je da podaci iz stavaka 1. i 2. ovog članka moraju biti dostavljeni na trajnom mediju.

Sukladno izričitoj odredbi Pravilnika, Društvo je bilo dužno pravovremeno, prije početka obavljanja poslova, malim ulagateljima na trajnom mediju pružiti sve podatke o naknadama i povezanim troškovima. Sukladno članku 16. točka 1. Pravilnika, podaci o naknadama i s njima povezanim troškovima uključuju ukupnu cijenu koju klijent treba platiti u svezi financijskog instrumenta ili posla s vrijednosnim papirima, uključujući sve povezane naknade, provizije, pristojbe i troškove, kao i sva davanja koji se plaćaju putem ovlaštenog društva, ili ukoliko točna cijena ne može biti naznačena, osnovu za izračun ukupne cijene, tako da je klijent može provjeriti, s tim da naknada koju društvo naplaćuje, uvijek mora biti pojedinačno naznačena.

Slijedom navedenog, Društvo je bilo dužno sve male klijente s kojima je prije donošenja Odluke sklopilo Ugovore o pružanju usluga, pravovremeno prije početka obavljanja poslova, na trajnom mediju obavijestiti o novoj naknadi koju je uvelo, čime bi im omogućilo da uzmu u obzir navedeni podatak i odluče hoće li angažirati Društvo da za njih obavi posao s vrijednosnim papirima.

Sukladno odredbi članka 13. stavak 3. Pravilnika, Društvo je bilo dužno obavijest o Odluci odnosno o novom Cjeniku malim ulagateljima dostaviti na trajnom mediju. U smislu članka 2. točka 5. Pravilnika trajni medij je papir ili bilo koje drugo sredstvo koje omogućuje pohranu podataka u digitalnom formatu na takav način da su pristup, obrada i cjelokupnost podataka osigurani dokle god je to zahtijevano Zakonom o tržištu vrijednosnih papira («Narodne novine» broj 84/02, 138/06) ili propisom donesenim temeljem istog zakona.

Ovdje se napominje da *Pravilnik o obvezama poslovnog ponašanja investicijskog društva prilikom pružanja usluga klijentima* («Narodne novine» broj 5/09) koje je trenutno na snazi sadrži identične odredbe u svezi podataka koji se pružaju klijentima, pa je tako u članku 8. stavku 2. propisano da je investicijsko društvo dužno malom ili potencijalnom malom ulagatelju pravovremeno, prije početka pružanja investicijske usluge pružiti podatke propisane člancima 9. do 12. istog pravilnika. U članku 12. istog pravilnika propisano je da je investicijsko društvo dužno malim i potencijalnim malim ulagateljima osigurati podatke o cijenama i izdacima koji, sukladno članku 13. stavku 1., uključuju ukupnu cijenu koju je klijent dužan platiti u svezi financijskog instrumenta ili investicijske ili pomoćne usluge, uključujući sve povezane naknade, provizije, pristojbe i troškove, kao i sva davanja koja se plaćaju putem investicijskog društva, ili kada točna cijena ne može biti naznačena, osnovu za izračun ukupne cijene, tako da je klijent može provjeriti, s tim da provizija koju društvo naplaćuje uvijek mora biti posebno naznačena.

Društvo se u dopisu od 20. listopada 2009. godine očitovalo da su obavijesti o uvođenju nove naknade za odregistraciju vrijednosnih papira klijentima učinjene putem Interneta, usmeno i nekima pismeno.

Sukladno članku 2. točka 5. Pravilnika, objava Odluke na Internet stranicama Društva ne predstavlja pružanje podataka na trajnom mediju, jer ista ne omogućuje pohranu podataka u digitalnom formatu na način da osigurava pristup, obradu i cjelokupnost podataka.

Društvo nije Agenciji dostavilo niti jednu pisanu obavijest upućenu malim klijentima o uvođenju nove naknade, niti pisane suglasnosti klijenata, niti bilo koju drugu ispravu kojim bi dokazalo da je malim klijentima na trajnom mediju pravovremeno prije početka obavljanja poslova pružilo podatke

o uvođenju naknade za odregistraciju vrijednosnih papira u iznosu od 100,00 kn po vrijednosnom papiru, i omogućilo im da ovako izmijenjene uvjete poslovanja prihvate ili da bez naknade raskinu poslovnu suradnju s Društvom.

Društvo je dana 11. studenoga 2009. godine Agenciji dostavilo račune koje je ispostavilo sedmorici klijenata, navodeći da se radi o pismenim suglasnostima klijenata. No, izdavanje računa je obveza Društva sukladno poreznim propisima Republike Hrvatske, te isti ne predstavljaju ispunjavanje obveze iz članka 15. Pravilnika.

IV) Dana 10. prosinca 2009. godine sastavljen je Zapisnik o provedenom postupku nadzora u kojem su navedene sve činjenice i okolnosti na kojima se temelji ovo rješenje. Navedeni Zapisnik je dana 11. prosinca 2009. godine dostavljen Društvu, te mu je u skladu s odredbama članka 135. stavak 1., članka 143. stavak 3. i članka 8. Zakona o općem upravnom postupku («Narodne novine» broj 53/91, 103/96), dana mogućnost da se izjasni o svim činjenicama i okolnostima koje su značajne za rješenje.

Sukladno odredbi članka 548. stavak 2. ZTK-a Društvo je na dostavljeni zapisnik imalo pravo uložiti prigovor u roku od 8 dana od dana primitka istoga. Iako je Društvo primjedbe na zapisnik dostavilo Agenciji izvan zakonskog roka, 13 dana nakon primitka zapisnika, Agencija je ipak iste uzela u obzir prilikom donošenja rješenja.

U primjedbama se navodi da u zapisniku nije navedeno kako su svim klijentima koji su to zatražili odregistrirani financijski instrumenti te da su mogli raspolagati svojim vrijednosnim papirima neovisno o isplati naknade. Dalje se navodi da je isplata naknade za odregistraciju interni obveznopравни odnos imovinske prirode između klijenata i Društva koji spada pod nadležnost sudova redovne nadležnosti. Dalje se navodi da je usluga odregistracije pomoćna usluga za klijente izvan okvira izvršavanja naloga za prodajom i kupnjom dionica, te da Društvo zbog ugovornog odnosa koji se stvara zadavanjem naloga ima pravo na naknadu po Zakonu o obveznim odnosima, a za pitanje visine naknade je nadležan sud redovite nadležnosti pa će Društvo odnose s klijentima koji nisu htjeli platiti naknadu urediti sudskim putem. Dalje se navodi da je uslugu odregistracije, uz prihvaćanje općih uvjeta poslovanja, platilo jedanaest klijenata, te iako se navodi da se dokaz dostavlja u prilogu, isti Agenciji nije dostavljen. Dalje se navodi da se opći uvjeti poslovanja sukladno Zakonu o obveznim odnosima moraju objaviti na uobičajen način što podrazumijeva i stavljanje istih na web stranicu. Zaključno, Društvo navodi da je klijentima prosljedilo dopise o plaćanju usluge odregistracije vrijednosnih papira, ali putem obične pošte, a ne preporučene, pa o zaprimanju istih od strane klijenata ne može dostaviti dokaze, te se ostavlja mogućnost da neki klijenti nisu iste zaprimili, ali im je dostavljen cjenik, o čemu Društvo također nije dostavilo dokaz, te su klijenti sve potrebne informacije mogli preuzeti u tiskanom obliku sa web stranica Društva.

Nastavno na zaprimljene primjedbe na zapisnik Agencija ističe sljedeće.

Vezano za navode Društva da se na ugovorni odnos Društva i malih ulagatelja primjenjuje Zakon o obveznim odnosima, ističemo da je Zakon o tržištu vrijednosnih papira i pravilnici doneseni temeljem navedenog zakona kao *lex specialis* derogirao odredbe Zakona o obveznim odnosima, te su u konkretnom slučaju obvezivali Društvo da malom ulagatelju, prije obavljanja posla s vrijednosnim papirima, pruži podatak o svim troškovima i povezanim naknadama. Također, vezano za navod Društva da se opći uvjeti poslovanja i cjenik na uobičajen način objavljuju na web stranicama Društva sukladno Zakonu o obveznim odnosima, ponovo se ističe da su Zakon o tržištu vrijednosnih papira i pravilnici doneseni temeljem istoga bili *lex specialis* te su propisivali dostavu podataka malim ulagateljima na trajnom mediju.

Nadalje, predmet nadzora koji je Agencija provela nije bilo utvrditi jesu li klijenti Društvu platili naknadu za odregistraciju vrijednosnih papira, već je Agencija, temeljem članka 15. točka 2. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, obavila nadzor nad poslovanjem brokerskog društva što podrazumijeva provjeru posluje li društvo u skladu sa zakonskim i

podzakonskim propisima. Osim toga, Agencija u postupku nadzora nije ulazila niti u osnovanost uvođenja naknade za odregistraciju vrijednosnih papira niti u visinu naknade, već je utvrđivala je li Društvo prilikom uvođenja novih naknada postupilo u skladu s odredbama Pravilnika.

Zaključno, iako je u dopisu od 20. listopada 2009. godine Društvo navelo da je klijente o uvođenju nove naknade obavijestilo putem interneta, usmeno, a neke i pismeno, u primjedbama na zapisnik se navodi da su klijentima putem obične pošte poslani dopisi o plaćanju usluge odregistracije vrijednosnih papira. S obzirom da Društvo nije priložilo dokaze o navedenom, sukladno odredbi članka 550. stavak 3. ZTK-a, ovaj se navod ne može uzeti u obzir.

V) Temeljem odredbe članka 255. stavak 1. ZTK-a, Agencija je ovlaštena, na temelju zapisnika o obavljenom nadzoru, investicijskom društvu izreći sve mjere propisane ZTK-om, kako bi bila u mogućnosti ispunjavati svoje zakonske ovlasti, a posebno osigurati zakonito i uredno trgovanje financijskim instrumentima i zaštititi interese ulagatelja. Temeljem odredbe članka 553. stavka 4. na temelju nalaza iz zapisnika o kontinuiranom nadzoru, Agencija je ovlaštena poduzeti sve nadzorne mjere kao i u slučaju neposrednog nadzora.

Sukladno odredbama članka 258. ZTK-a, kad Agencija tijekom nadzora utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti, rješenjem će investicijskom društvu naložiti mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti ili prestanak takvog postupanja, te će u rješenju navesti i rokove u kojima je investicijsko društvo dužno otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti.

Sukladno odredbama članka 260. stavci 1. i 2. ZTK-a, investicijsko društvo je dužno unutar rješenjem određenog roka otkloniti utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti, te Agenciji podnijeti izvještaj o mjerama koje je poduzelo za njihovo otklanjanje, s dokumentacijom i drugim dokazima iz kojih je vidljivo da su iste otklonjene.

Slijedom navedenog, a temeljem potpuno utvrđenog činjeničnog stanja i relevantnih odredbi ZTK-a, Agencija je odlučila kao u točkama I. i II. izreke ovog rješenja.

Temeljem odredbe članka 8. stavka 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, ovo rješenje objavljuje se u Narodnim novinama.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se protiv istog može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVE

Ante Samodol

Klasa: UP/I-041-02/09-06/14
Ur.broj: 326-321/10-4
Zagreb, 14. siječnja 2010.